

آیا سرنوشت انسان برای او نوشته شده است؟ آیا انسان محکوم به سرنوشت نانوشته خود است؟

وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا
وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ
حَسِيبًا (اسراء - ۳۱)

تمام انسان ها را (بدون استثناء) ملازم قرار دادیم با اعمالشان (چه خوب و چه بد.
نتیجه کردار و رفتارشان در روح و قلب آنها بایگانی شده است)
هر انسانی در گرو عمل خود است که در روز قیامت آن پرونده و نامه عمل خارج
از انسان نیست و از خود انسان منعکس خواهد شد

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ

طَائِرُهُ: "طائر" به معنای پرواز کردن است

طَائِرُهُ فِي عُنُقِهِ: در گردن برخی از کبوتران حلقه ای می شود

برخی "طائر" را به سرنوشت انسان در عالم قبل از تولد زده اند. آنچه بر پیشانی آدم در آن عالم نوشته شده است سبب این سرنوشت او در دنیا شده است

رد این سخن:

الف. در این صورت مبعوث شدن انبیاء غلط می شود.

دوم. نداشتن اختیار و محکوم بودن به سرنوشتی نوشته شده خلاف فطرت انسان است

انسان بالحداد متوجه می شود که دارای اختیار است.

ج. اگر انسان دارای اختیار بود بهتر بود یا اتوماتیک، جواب "دارای اختیار

خداوند سبحان در آفرینش انسان می فرماید "**فتبارک الله احسن الخالقین**" برای انسانی که اتوماتیک است چه فتبارک الله احسن الخالقین.

د. هر چیزی که در انسان نباشد آدم آن را نمی تواند درک کند. فرض کنید با کور مادرزاد می توان در مورد ستاره و یا رنگ ها صحبت کرد خیر! درک نمی کند.

ذ. اگر از کسی بپرسی که آیا تو با اختیار خود به دانشگاه آمده ای یا نه؟ می گوید با اختیار خود. می گویی به چه دلیل؟ جواب می دهد چون اگر فلان روز نمی خواستم بیایم نمی آمدم. پس بشر کارهای خود را با اختیار خود انجام می دهد و اگر دارای اختیار نبود معنای اختیار را نمی دانست.

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ

طائر "پرواز کننده" عبارت از اعمال توست (خوب یا بد)

تو گمان می کنی که وقتی عملی را انجام دادی آن بمانند پرنده ای پرواز می کند و می رود و **تمام!** و آن عمل اثری در وجود تو نمی گذارد قرآن برای اینکه این فکر بوجود نیاید. می فرماید (طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ) اعمال (خوب - بد) در تو آثار جسمانی و روحانی می گذارد. إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ (فاطر - ۱۰)

"طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ" از این جهت می گوید که انسان گمان می کند که این صدایی (و عملی) که ایجاد می کنم بمانند پرنده پرواز می کند درست است که پرواز می کند می فرماید همه آثار اعمال (خوب یا بد) در تو ثبت و ضبط خواهد شد.

آیا سرنوشت انسان برای او نوشته شده است؟

آیا انسان محکوم به سرنوشت نانوشته خود است؟

نظر پیروان ثقلین (قرآن و اهل بیت (ع)) در مورد سرنوشت و اعمال انسان

نه مجبور (جبر) و نه (صددرصد صاحب اختیار)

انسان موجود دارای اختیاری است اما اختیار او محدود است مثلاً نسبت به زمان تولد و جریان

خون بدن و رشد مو و ناخن و وقت مرگ خود اختیار ندارد (لا جبر و لا تفویض)

در کنار اختیار محدود خداوند لطف و عنایت خداوند موثر است.

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا (اسراء - ۳۱)

اعمال انسان در روز قیامت چگونه به او عرضه خواهد شد؟

پاسخ اول:

إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (اسراء - ۳۶)

همانا از قوه شنیدار و قوه بینایی و از نیات و افکار قلبی ، از تک به تک اینها سوال خواهد شد

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ

وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (فصلت - ۲۱)

و آنان به پوستشان می گویند: چرا بر ضد ما گواهی دادید؟ می گویند: همان خدایی که
هر موجودی را به سخن آورد، ما را گویا ساخت، و او شما را نخستین بار آفرید و به
سوی او بازگردانده می شوید.

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مِنْشُورًا وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مِنْشُورًا **اقْرَأْ كِتَابَكَ** كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا (اسراء - ۳۱)

... پرونده خود را بخوان که از جهت حسابرسی برای تو در امروز کافی است

اشکال نشود که آدم بی سواد چگونه نامه اعمال خود را خواهد خواند **زیرا** عالم آخرت

عالم دیگری با ویژگی های خود است. (فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ (ق - ۲۲))

قابلیت روح بسیار وسیع است در این دنیا مادی محبوس است.

به قول شاعر: این مرغ دل که در قفس سینه من است   آخر مرا به خانه صید می کشد

بصورت تشبیه: پرنده ای آزاد در عالم دیگر که طمطراقی داشت. جلال و جبروتی داشت به عالم تن آمده و محبوس شده و او را به عالم دنیا انتقال دادند. پنج روزنه (بینایی، شنوایی، بویایی، چشایی، لامسه) در او قرار داده شده است تا در زندگی دنیا دوباره پرواز کرده و به عالم خود برود البته به همراه